

ԸՍԻԹՎԵՆԷ 17 ԵՊՐԻՒ

ՄԷՍԻՒԻԳԵԼԹ՝

Օսմանյն լերասը	.	.	.	.	.	.	190
Իսկիւհզ	.	.	.	.	.	.	206
Ֆրանսերզ	.	.	.	.	.	.	164
Իմբէրիալ	.	.	.	.	.	.	168
Գարպոն	.	.	.	.	.	.	31
Գլըլմից	.	.	.	.	.	.	97
Պէշիք Եարըմլըզ Էիւզտէ	.	.	.	.	.	.	72
Միւմթաղէ	.	.	.	.	.	.	85
Գօնսօլիտ	.	.	.	.	.	.	71
„	.	.	.	.	.	.	70

ԳՕՐԱՆ ԹԷԼԵԿՐԱՖԻ

ሆኖታል፡፡ 26 ማጥቀሱ፡፡

ՊՆԴՊԱՅ ԸՆԴ ԳԱՄԱՐ 1 ՔՐԱՆԳ ԻԼՍՈՒՆ ԶՅՈՒՆ ԻՄ
ՍԵ ՍԵ, ՄԻՆ ՎԵ ԿՈՒ ԻՆԵ ԵՐԵՆՆԻԿԱՆ ՎԵ ԿԵՎՆԵՐ
ՄԻՐ, ԻՐԵՔ, ՎՈՇԱՎԵՎՆԵՐ, ՍԻՍԱՄ 63: ԻՍՆ.
ՍՅՈՒՆ 93 $\frac{3}{4}$:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ Ը ՏԱԽԻԼԻՅԵ

Չափը հազրեթի խիւաֆեթբէնահինին
Պրուսայէ Թէշըիֆի շահանէէրի հագզընտա :
մահէլլի մէղպուրտան Թարաֆըմըշա շու սու-
րէթտէ պիր մալըմաթ վերիմիշ տիր :

ԼԱՐԻԼ 3 Օգթը Տաղըթի շահանէնին
Կէմէյիքտէն Եօլա չըգտըը Պրոսատա Ի-
շիտիտիքտէն, Տէր միլէթին րուէսսա վէ միւ-
թէսլէրանը պիրէշիպ, վէ քէզալիք Տէր միւ-
լէթին մէթմէպ չոճուգլարը թէմիզ էլպիսէ-
լէր Կիյինմիշլէր վէ Եօնլէրինտէ օլտուգլարը
Տալտէ, վէ Պրոսատէն Եարըմ սասթ մէ-
սաֆէտէ Լթըճըլար նամ մահէլտէ, քէք
չօգ գալապալըգ Տաղըր պուլունտուղու սու-
րէթտէ, թէշրիֆաթճը Վահապիլ պէյ Տաղ-
րէթլէրինին թէրթիպլէրի Իզըն Տէր միլէթ
սընըֆ սընըֆ սաֆ պէսթէյի սէլամէ տիզի-
լիպ, Իսթիգլալը րիւր իգլալը շահանէյի
միւնթաղըր պուլունմուշլար, վէ ասաքիրի շա-
հանէ Եօնտէ, վէ արգալարընտան Օգթը սա-
տարէթրէնահի վէ Գաբուտան քաշա, վէ Սէ-
րասկէր քաշա Տաղարաթը, վէ անլէրտէն
սօնրա Օգթը Տաղըթի խիլաֆէթրէնահի,
Էթի թարաֆըրընտա խատէմէլէր, վէ արգա-
լարընտան 3 նէֆէր շահգատէկէնան Տաղըթ-
լէրի պուլունտուգլարը սուրէթտէ ալայի
վալեա Իլէ, թէշրիֆի շահանէլէրի վուզու
պուլտուգտա, շակիրտանը մէրգուման թա-
րաֆընտան խուպ սվաղըլար Իլէ օգուենան
տուալար վէ պէսթէլէր, վէ փատիշահըմ
պին Եաշա, վէ 10 պինտէն միւթէճափուզ
իզտիհամ թարաֆընտան Եէքսիլ վէ Եէք ա-
վաղ չաղըրլան սամրն սատալէրի, Էթրաֆ ու
Էէնաֆր ագս իթտիրմիշլէր տիր:

Ջաթը հազրեթի շահանէ էվէլինտէն հա-
զըրլանմը ռան միւթէսարըրֆ բաշանն գո-
նաղընա թէշրիֆէ հիմմթ պոյլուրտուղլա-
րընտա : Ջաթը սատարեթբէնահի : վէ Սէր-
ասկեր բաշա հազարաթը տախի , միւթէսա-
րըրֆ 'բաշա հազրեթէրինին քէթիխտալարը
Սուստաֆա աղանըն գոնաղընա , վէ Գարու-
տան բաշա հազրեթլէրի տախի Ըհհպահէտ-
տին էֆէնտինին դոնաղընա , վէ շէհպատէկիան
հազարաթը տախի Հիւսէյին էֆէնտինին գո-
նաղընա , վէ սալիբ բաշալար տախի միւճուհ
էֆէնտիլէրին գոնաղլարընտա իգամէթ ու
բահաթ պոյլուրմուշլար տըր :

ՕԼ կէճէ չարշուար վէ պազարլար աղոդ օ-
լուպ , Տէր խանէ վէ տիւքթեան Տօնլէրինտէ
գանտիլլէր եանարադ տօնանմա վէ շէնլիքլէր
իճրասըլա ճիւմլէ ալէմ շաղ ու խէնտան
օլմուշար , վէ Ֆերտասը կիւն , Օլաթը հազ-
րէթի շահանէ եինէ ալաը վալեա իլէ գար-
լիճալարը թէշրիֆ , վէ Տէմմալարըն նազըր-
լարընա աթիյյէյի շահանէյէր իհսան պու-
յուրմուշար , վէ պահէհու օրատա քեային
գասըը հիւմայուշլարընը թէշրիֆ պույուր-
մուշար իսէտէ , օլ արատէ կէօյլէր կիւրլէ-
յիպ , բէք չօգ րահմէթ կէլէճէյի ֆէհմ օ-
լունմաղին , իգամէթէեահը շահանէլէրինէ
ալտէթ պույուրմուշար , վէ բէնճշէմպիհ
կիւն տախի Էմիր Սուլթան թիւրպէսինէ գե-
յարէթ իթմէք նիլէթի շահանէլէրինտէն
պուլունտուղու հալտէ , իննէ աղիմ րահ-
մէթ զուհուր իթմէկին , սարֆը նազար պույ-
րուլմուշ տուր :

Չարքը հազդեթի շահանէ, խաստեթէն հա-
զըրլանմը Վէ թանդիմ օլունմուշ օլան մահ-
սուլարթը մահէլլիյէ սերկիսինի սէյր ու թէ-
մաշա պույուրտուգլարընտա, մահզուգիյ-
յէթի շահանէլէրին իզհար, Վէ հիւնէր ու
սանաթ պապընտա ճիւմէյի թէրդիպ ու
թէշլիք պույուրմագ նիյէթի խայրիյեսիյէ,
իրէք ֆապրիգաթօրլարընտան Յովակիմ աղա
Վէօլէհանէ, Վէ հօճա Ֆէթուլլահ Հա-
լէպլիյէ Վէ Գումաշը էսնաֆընտան Ղու-
կաս աղա Տերվիշեհանէ, Վէ Հափուռու էս-
նաֆընտան Յովհաննէս աղա Լէկի շէհրիւ-
հանէ, Ֆուլթաշը էսնաֆընտան հաճի Ըհմէտ
աղայէ, Վէ Ղափի քէպիլին գալֆասը Լա-
րասմ գալֆայա, Սէճիտիյէ նիշանը զիշա-
նըն պէշինճի ըիւթպէսինտէն պիրէր գըթա
իթա Վէ իհսան պույուրմուշար տըր :
Վէ պունլարտան պաշգա ջլթը սատարէթ-
էնահի թարաֆընտան մահզուգիյյէթի հազ-
դէթի շահանէյի միւպէյյիս պիր նուլթգ ի-
րատ գըլընմը տըր : Վէ միւթէսարըրք
աշա հազդեթլէրինէ իքինճի ըիւթպէտէն պիր
գըթա Սէճիտիյէ նիշանը զիշանը իհսան
պույուրուլտուգ տան մատտա, մէճլիս ազալարըն
սան 6 նէֆէր զէվլաթա տախի, եանի, Իսլամ-
տէն շէրէգճի տամատը Իպրահիմ աղայէ, հա-

ճի Ս չահիտ աղայէ , վէ Մուսթաֆա աղայէ , վէ
Բոււմ միլլէթինտէն Հաւէպի Տօճա Բպուու-
լահա , վէ Լըմէնի միլլէթինտէն Եափուեան
Սահակ աղայէ , վէ միլլէթի Լըմէնեան քա-
թօլլիյինտէն Գըրմըզեան Պետրոս աղայէ ,
Գաբուճու պաշլըզ բիւթպէսի , վէ Շէհ
պահատին էֆէնտիյէ , Լըզաֆ նազըրը հա-
ճի Խալիլ էֆէնտիյէ , հաճի Մըհաաթ պե-
յէ , Բիզա էֆէնտիյէ , Բասի էֆէնտիյէ , վէ
Բոււմ միլլէթի տէքթօլ էֆէնտիյէ Սճի-
տիյէ նիշանը ալիմինին տէօրտիւնճիլ բիւթ-
պէսինտէն պիրէր գըթա իհսան պույրուլմուշ
սուր :

Այն ակթը միլլէթ մէքթէպի չօճուգլարընա
մէ հօճալարընա թէպփի օլունմագ իւզըէ, 180
պին զուրուշ իհսանը շահանէ պուրուլտու-
ղու տախի թէվաթուրէն իշիտիլմէքտէ իմիշ :
Դիւմա կիւնիւ Օլթը հազըթի շահանէ
ճիւմա նէմազընը Ուլու ճամի նամ ճամիի շէ-
րիֆտէ էտա պուլտուրտուգտան սօնրա, շի-
սար իշիմտէ Օսմանճըգ տէնիլէն նամ թիւր-
պէյի շէրիֆէյէ զիյարէթ, փէ Օսմանիյէ նի-
շանը զիշանընըն պիրինճի թիւթպէսինտէն պիր
գըթա թալիգ պուլտուրմուշլարտըն :

Ճիւմա իրթէսի կիւնիւ աՎտէթի շահանէ
Վուզու պուլաճաղնտան, սաաթ շտէ եինէ
Ըթըըլար մէյտանընտա հէր միլէթ սըրա ի-
լէ տիգիւտիքլէրի, վէ մէքթէպ չօճուզլարը
սատայի տիլքիւշայարըյա օգուտուզլարը
հալտէ, Աթըր խիլաֆէթբէնահիլէրի ալա-
յը վալիա իլէ չատըրը հիւմայունլարընը թէշ-
րիֆ, վէ տիվանը հիւմայուն գուրուլարադ,
ուպուտիյէթի լազըմէ վէ շիւքրանիյէթի
ազիմէլէրին իպրազ զըմնընտա էվլէլա տիւ-
վէլի էճնէպիյէ գօնսօլսլարը էլպիսէյի բէս-
միյէլէրիյլէ հուզուրի շահանէյէ, զաթը սա-
տարէթբէնահի բէհպէրլիկիյլէ տուխուլպույ-
րուլմուշար, վէ միւշարիլէյ հազըլէթլէրի,
թարաֆը հազըլէթի շահանէտէն, մահզուզիյ-
յէթի շահանէլէրին պէյան իյլէմիշէր, վէ
գօնսօլսլար տախի լիսանը ֆրանսավի իւզ-
րէ, բէնտի շիւքրանիյէթի գալպիյէլէրին իզ-
հար իթմիշէր, վէ պունլարտան սօնրա, մէ-
շայիխ, ուլէմա վէ վիւճուհ հազարաթը խա-
բիբայի շահանէյէ եիւզ սիւրմիւշէր, վէ պուն-
լարտան տախի սօնրա խրիսթիյան միլէթլէր
տէսպօթ էֆէնտիլէրի վէ բուէսսա վէ միւթէ-
պէրանը հուզուրի շահանէտէ տուալար օգու-
յուպ վէ իպրազը ուպուտիյէթ իթմիշէր,
վէ միւշարիլէյհիւմա խիթապէն տախի, զա-
թը սատարէթբէնահի թարաֆը հազըլէթի ճի-
հանտարիտէն խօշնուտիյի շահանէ վէ միւսա-
վաթը թէպաայա տայիը պիր նուլթուլ միւ-
էսսիր իրատ պույուրմուշ. վէ պատէհու միւ-
սիւ ճօնն Քօհրապ, չատըրը շահանէ էօ-
նիւնտէ, Լշվրօպաքեարի պիր բուլլուզ իլէ
իթիթ սիւրէրէք մահզուզիյէթի շահանէյի
պայիս օլտուղունտան աթիյէյի շահանէյէ

մագհար պոլյուսմուշ • վէ սաաթ 3 օլտուգ-
տա թօրլար տիւրմայա պաշայրու , ալայր վալ-
եա իլէ ալտէթի շահանէ կէմլէյիկէ տօղու
վուգու պուլմուշտուր :

— Գարիստէն յուրնալ տը Գօսթանթի-
նաբույա եազըլտըղնա կէօրէ , շու եէնի Խ-
թիգրազը Լօնտրատէ տեր իւհտէ իտէն միւ-
սիւ Տէփօ , Գարիստէ կէլիպ , խարիճիյէ վէ-
քիլի միւսիւ թուվէլ իլէ կէօրիւշմիւշ , վէ
հուգուրի իմբէրաթօրիյէ չըգմագ նիյէթլէ-
րինտէ կէզմէքտէ իմիւշ : Վէ մէրգուսմուշ մագ-
սէտի հէր նէ գատար մէզքիւր իսթիգրազ ,
Խնկիլիզ իսթի իլէ իլան իթտիւրմիւշէր իսէտէ ,
Ֆրանսըզ իսթի վէրիլմէսինէ զայրէթ , վէ շու
մագսէտինին հուսուլի իլին տախի , Պապը
Ըլի թարաֆընա , թէշթիլ օլունաճագ Սէնի-
քս մէճիլսինտէ պիր գաշ նէֆէր տախի ֆը-
րանսըզ գօմիսէրլէր պուլունմասը խուսուսու-
նա թագվիյէթ վէրիլմէսի պապընտա , Ֆրան-
սա վիւքէլասընըն թէքիլիք էթմէսինի իպրա-
մ իթմէքտէն իպարէթ իմիւշ :

Չիւնքի , մէզքիւր իսթիգրազը վիրէն Լօնտ-
րատաթի էվ պիր ֆրանսըզ էվի օլուպ , վէ
միւսիւ Տէփօ պիր գաշ կիւնտէն տախի Խ-
թանպօլա կէլէճէք իմիւշ :

— Մէմուրէն իմունուստան կէլիւշ օլպն
սէտաթլու Մուսթաֆա բաշա հազըթլէրի-
նէ նիշանը ալիյի Օսմանինին իթինճի վէ Մի-
րիլիվա սէտաթլու Օսման Հաշիմ բաշայէ
իւշիւնճիւ թիւթպէրինտէն պիրէր գըթապը
իհսան պոլյուսմուշ տուր :

— Մահը հալին օն սէթիլի թարիխիյէ
Մանսթըրտան եազըրգլարնա կէօրէ Պէ-
րաթ վէ հալալիսինտէ պուլունան ասաթիլի
րէտիֆէյի ճէնապը շահանէ սիլահ ալթընա
ճէլպ վէ ճէմ օլունմագ իւզըրէ , Միրալայ
իզգէթլու Լաշէմ պէյ էֆէնտի իլէ , չէնտ
նէֆէր զապիթանը ասկէրիյէնին թայլիլ ու
իրսալ գըլընմըլ օլտուգլարը անլաշըմըլ
տուր :

— Իթալեա գրալը Վիլիթօր Լամանուէլ
հազըթլէրինին իթի էվալտարը , եանի Բրէնս
Ըմէտէ 17 եաշընտա , վէ Բրէնս () տտօնէ
16 եաշընտա օլտուգլարը հալտէ Իզմիրէ մու-
վասէլէթ իթմիւշէր , վէ օրատան տախի Ընա-
թօլու թարաֆընա սէյյահաթ իտէճէքլէր
իմիւշ :

— Գարատաղա պիր թարաֆտան ասաթիլի
շահանէ սէվք օլունմագտէ տիր :

— Խնկիլիթերա գրալիչաը հազըթլէրի
վէլիի ահտարը Բրէնս տը Ղալ հազըթլէրի
Պուտուլ շէրիֆտէ Ս . Զարութիւնու վէ
սայիր զիյարէթ օր թէմաշայա շայան օլան
մահէլէրի Բէգտիկի սըրատա չ պիզիմ Ս .
Յակըր վանդընա վէ ճիլիսէսինէ տախի թէշ-
թիք պուլյուրուպ , վէ Լէհուսիլէրին Տաճա-
րնա կիթտիթլէրինտէ , Սիւն խախամ պաշքըր
արգասընտա պէյֆք վէ գըրմըզ պիր էլթարի
կիլիւշ , վէ կէօրսինտէ Մէճիտիյէ նիլապը
դիշանը պուլունտուղը հալտէ , վէ պիր չըգ
խախամլար էթրաֆընտա օլտուգլարը սու-
րէթտէ , միւշարիլէյհ հազըթլէրի հազըրն-
տուսաթլի պիւլէնտ իլէ տուլար օգույուպ ,
վէ Սինալօնլարը կէզտիթիթլէրինտէ եէտի-

գօլու շէմատանլարն մուլարն տախի
եազմըլար :

— Թարաֆը հազըթլի խիլաֆէթլէնահի-
տէն , սէրտարը էքրէմ Լյօմէր բաշա հազ-
րէթլէրինին սըհէթ ու աֆիյէթլէրին անլա-
յըպ , վէ հալ ու խաթըրլարն իսթիֆօսար
զմիննտա , օլ թարաֆա կիթմիւշ օլան , մէք-
թէպի իմըպպիյէ նազըրը Ըրիֆ պէյ հազ-
րէթլէրի պու կիւնէրտէ ալտէթ իթմիւշէր
տիր :

— Պիր գըթա Խնկիլիզ պէյլիք գօրվէթի-
նին , Ընարօլտէն 19 նէֆէր սէրկիւրտէկիւնը
ալարագ Իզմիրէ կէօթիւրտիլիւն պիւլիւր-
միւշ իտիք , պու տէֆա զազէթալարտա օ-
գունտուղունա կէօրէ , քիւլէք զապիթլէր-
տէն վէ նէֆէրաթտէն 194 քիլի տահա պէ-
րապէր կիթմիւշէր , վէ տէվէթլու Մէհմե-
մետ Բաշիտ բաշա թարաֆընտան , գարուտա-
նըն իպրամը իւզըրէ էվլէքիլէր , թէպալայը
տէլէթի Ըլիյէ մէգամընտա թուլթուլմագ
շաթիլիյէ գապուլ օլունմուշար իսէտէ , տի-
կէրլէրինին գապուլինէ միւսաատէ օլունմա-
լուպ ֆէգաթ մուվագաթտէն էմրի թէպիլիւշ-
լէրինէ պիլ ինսանիյէ վալիյի միւշարիլէյհ
ճազըթլէրի թարաֆընտան հիմմէթ օլուն-
մագտէ իմիւշ :

— Կէյլէտէն թարաֆըրմըզ եազըրլըղընա
նէզարէն , Պալադաթ քէօյիւնտէն , պիր թա-
գըմ էհալի էքրէք վէ նիսա Մարաճը քէօ-
յիւնէ պայրամ իթմէք իւզըրէ կիթտիթտէն
սօնրա , ալտէթլէրի հէնկիւմընտա քէօթիւ-
սիւ օլմայուպ անճագ պիր իթի թահթա ու-
զատըմըլ օլան չայըն իւզըրինտէն կէէր ի-
քէն , 7 եաշընտա պիր չօճուղուն պաշը տէօ-
նէրէք աշաղը տիւշիւպ , վէ սու պուլանըզ
օլտուղունտան զայպ օլուպ կիտէր վէ իթի
կիւնտէն սօնրա պիլիթրէ չօճուղուն լաշիսի ,
եալընըզ գաֆաթը բարչալանմըլ օլարագ պու-
լունուր : Սէյլէնտիլինէ նէզարէն , կէէնէ
քէնէ , մէրհուսմուն պիրատէրի տախի օրատա
հէլաք օլմուշ իմիւշ :

Իկէր Ընատօլուտա պուլունան պէյլէ
թէհլէքէլի մահէլէրէ տիգաթ օլունմագ
լազըմ կէլէտէ , վէ վալիի պէլտէլէր թարաֆ-
լարնտան սայ ու զայրէթ օլունտա , բէք չօգ
ճանլար գազանըր տէյէ պիլիլիլ :

— Ըգհիսար ճիւլարնտա Մէլէքաշ նամ
Խալամ քէօյիւնտէն պիր գաշ սէնտէն պէրու ,
Գարաեագալը պիր մէհնուր խըրսըզ բէյտա
օլուպ չըգլարն խասարաթընը մուճիպ օլ-
մուշ օլտուղունտան , օլ ճիւլարն էհալիսի
գաթը իւմիտ պիրլէ մահէլի մէգպուր Միւ-
տիրինէ պիր արգուհալ թագտիմ իտէրլէր ,
վէ անինտէ զապիթիյէլէր չըգալընտա , մէր-
գուսմուն թուլթուլմասընա , վէ թէսլիմ օլ-
մատըզ հալտէ վալուլմասընա էմր օլունուր .
վէ զապիթիյէլէր կիճէլէյին եանի սապահ
գարը մէրգուսմուն էվլինի գուշատըպ , բէնճէ-
րէտէն իլէրուտէ ըլըզ օլտուղուն կէօրտիւք-
լէրիլտէ , գարուլթու վուրուրլար , վէ խըրսը-
զն էհլի տիւշարը չըգըպ , բիմ օլտուգլարը
սօրար իսէտէ , գարույու ալմագ . վէ զապ-
թիյէլէր ճէպը իլլէմէյէ պաշալարըլարնտա
խըրսըզ բիւր սիլահ գարու արգասընա կէ-

լիպ , գարույու տէլէրէք զապիթիյէլէրի վուր-
մագ էմլիլլէ տապանճա սըգար , ֆէգաթ
միւրատը հաթըլ օլմատըղընտան գաթը իւ-
միտ վէ չըպլագ գըլըճ էլինտէ գարուտան տի-
շարը ֆըրլար , վէ կէրէք զապիթիյէլէրտէն պի-
րիսինի եարալայարագ գաշար իսէ տէ , սայիր
զապիթիյէլէր թիւֆէնքլէ մէրգուսմուն վուրուպ
բարչա բարչա իտէրլէր :

— Կէյլէ թարաֆընտա պիր քէօյտէ , եէնի
տօղմուշ պիր չօճուղուն տիշի վար իտուկին
պիլզաթ կէօրմիւշ օլտուղուն , շու հալա-
տիսաթը եազան տօթուսմուզ պէյան իլլէ-
մէքտէ տիր :

— Ուլում ու նիգամ վէ ույանըզըզ բու-
հու հէվա իլէ պէրապէր եէօրիւլէրէք , հէր
միլլէթին խամուրու ֆիթրինի մայալանտը-
մագտէ վէ ումուսմուն ճէհալէթի սայէսինտէ
կէլիլէն , վէ քէսպի նուֆուզ իլլէլէնլէր իլին
պիր գօլէրա օլմագտէ իքէն , Խաթանպօլտա
Լէհուսի միլլէթինտէն սարֆընազար իլէ կէ-
լիպ կիտէմէզ իտի :

Ըու բուհ սայէսինտէ տիր քի եէհուսի-
լէր քէնտի գատընլարը պաշարընտաթի գօճա
ֆօթօղլարը չըգարթտըլար , այնի բուհ սա-
յէսինտէ տիր քի չէնտ սէնէ ագտէմ Փիրի
բաշատէլպիր վաթի մէքթէպ աշարագ իպրանի-
ճէ , թիւրքէք վէ ֆրանսըզա տէրս վէրտիր-
մէյէ պաշայրպ , վէ նիհայէթ շու բուհուն
հիւքմիլլէ տիր քի , տէօրթ սէնէ գատարագ-
տէմ միւսիւ Վամանտօ ճէնապլէրի թիյասէ-
թի թահթընտա օլարագ պիր միլլէթ մէճիսի
թէշթիլ իլլէլիպ , վէ միլլէթէն սայիր իսլա-
հաթա միւպաշէրէթ իթտիթտէն պաշագ ,
պուլունան պիր պուլուգ սէնէ ագտէմ , հաֆ-
թատա պիր տէֆա թապ ու նէշը օլունուր
պիր զազէթայա տախի մալիք օլտուլար :

Պիր միլլէթտէ իսլահաթ եախօտ թանգի-
մաթ պաշալարը տագըգատէ , միլլէթի մէն-
ֆաթընը մէնֆաթը զաթիլլէլէրինէ գուր-
պան իթմէյէ ալըշմըլ օլանլարն խուսուլթի
սանճաղընը քիւշատ իտէճէքլէրի միւճէրէպ
օլտուղունտան , վէ զազէթալարն վաճիպէյի
ղիմմէթի իսէ , ումուսմուն մէնֆաթընը խա-
պէր վէրիպ , վէ հէրքէսի ճէհալէթ ույգու-
սունտան ույանտըրմագ պուլունտուղունտան
Շահաթ Խաթայէլլէն (զազէթանըն իսթի)
ազգատէր վէ տիրալէթու միւլէլիլիլի , տիյ-
նէյիլիմէ նէզարէն , գալէմի էլինէ ալըր ալ-
մագ , տիւլմէլէր պաշ գալտըրմագ նիլէթի
ֆասիտէսինտէ պուլունուրլար իսէտէ , կէրէք
խախամ պաշը էֆէնտի հազըթլէրի , կէրէք
սայիր էհլի տիրայէթ խախամ էֆէնտիլէր ,
կէրէք միւսիւ Վամանտօ ճէնապլէրի տայիմա
միլլէթլէրինին թէնվիլինի (լուսաւորութիւն)
արգուլէմէքտէ օլտուգտան պաշագ , միւլէլ-
լիլի զազէթա իսէ , հէմ միլլէթ մէճիսին-
տէ տիվան քէաթիպի վէ հէմտէ միլլէթ գա-
րու օլանը մէմուրիլէթինտէ պուլունտու-
ղունտան , շիմտիյէ գատար զահիլէն պիր շէյ
եաթամալպ , ֆէգաթ պաթնէն անճագ պիր
ֆուրսաթէ պէքլէմէքտէն տախի ալա տուր
օլմագլար :

Միլլէթի մէգպուրէ իլինտէ տախի լուսա-
ւորութիւնա գարը կէլմէք իսթէյէնլէրին
պաշըլալարը , եախօտ բէհպէրլէրի պիր թա-

գրմ ճահիլ բուհսպանարը, Եանի ատի խա-
խամարը օլաճադարը շիւրհէտէն միւսթաղ-
նի տիր, զիրա միլէթի սայիրէ իւզէրինտէ տա-
յիմա էմսալ ու թէճրիւպէսի տայիմա կէօ-
րիւպէլէմիշ վէ կէլմէքտէ տիր:

Ճոհալ Խարայէլէտէ մուսախիւրէն, սա-
յիր զազէթալարտա օգուհտուղու միսիլու
Ֆրանմասոնուգ իւզէրինտէ պիր պահս օգու-
նուր, վէ ֆրանմասոնուգ իսմի իսէ, զաթէն
վէ պալէն հալեա տախի միլէթիմիզ ճահիլ-
լէրինտէ զանն օլուհտուղու միսիլու, Լէ-
հուտիլէրին գապա էհալիսի զիւլիւմիւնտէ,
տինտէ վէ մէզհէպէն պիր շիրքէթ վէ բէք
Ֆէնա պիր շէյ տիր տէյու զիւլիւմ օլուհ-
մադտէ օլտուղուտան, ատի խախամար պու-
նու պիր ֆուրսաթ ատտ իտէրէք, վէ թամ
իշթէ ախզ ինթիգամին վազթի կէլտի տէ-
յէրէք, աւա մէճիսէ վէ խախամ պաշը
հազոթէթէրինտէ, վէ նիհայէթ բուհանի պիր
մէքթէթէրինտէ միւրաճաթ իլէ բուսսաթ թահ-
սիլ իթմէքսիզին, քէնտի քէնտիլէրինտէ, կէ-
րէք մէքթիւր զալէթա վէ կէրէք օգուհանլար
ալէյինտէ աֆօրօղար օգուրլար, վէ շու
քէյֆիլէթ իսէ միլէթին տիրայէթլու վէ միւ-
թէպէր կիւրուհուհուն նէֆսինտէ կիւճ կէլ-
տիքտէն պաշա, խախամ պաշը հազոթէթէ-
րինտէ տախի հուգուհունա թագուհտուղու-
տան, մէքթիւր աֆօրօղարըն ֆասիտ վէ էսաս-
սըզ օլտուղու հէր նէ գատար բէսմէն իլան
ու պէյան գըլընըր իսէտէ, խախամլար էինտէ
րահաթ տուրմադ իսթէմէտիլէրինտէն, տօղ-
րու միւսիւ Գամանտօնուն խանէսինտէ գօշար-
լար, վէ օրատա թարաֆէյն պէյինտէ խայ-
լիճէ միւճատէլէ կէհտիքտէն պաշա, չէնտի
չէլիքի խախամլար պիրիսի, միւմայիլէյն ճէ-
նայլէրինտէ սայիր նամուսունա թագանաճադ
տուրթտէ իթտիկի քէլիմաթ արասընտա,
սսէն մէթէպի տալորտընըն վազթտա տի-
նիմիզէ պիր Եարըմ պալթա վուրտուն, շիմ-
տի տախի պիր թէքմիլ պալթա վուրմադ իս-
թէրսինտէ, վէ հաթթա օրատա պուրու-
նան խախամլար իթթիֆադը պիր իտէրէք,
միւմայիլէյն իլէ խօտ պէլսօթ պուրուհտուղ-
լարը հալտէ, միւմայիլէյն վէ քէնտի էֆ-
քսարընտա պուրուհանլարըն քէնտիքսինտէ ա-
ֆօրօղ իտէրէթ (բուհանի կիւրուհանի պիւ-
յիւք սիլահը իտի . . .) վէ պուրուհուն իւ-
զէրինտէ մէքթում հազարէթ իտէն խախամ,
խախամ պաշը հազոթէթէրինտէ թագրիթի իւզ-
րէ հապսէ իլզա օլուհտուղուտան պաշա, օ-
գուհան աֆօրօղուն տախի ֆասիտ օլտուղու,
վէ մէզհէպ ու հազաքանիլէթէ մուղայիր պու-
լուհտուղու իլան ու պէյան օլուհունը:

Մէքթում խախամ բէնճէմպիհ կիճէսի
մահպէտտէ պէթլէթտէ օլտուղու հալտէ,
սայիր ճահիլ խախամլարըն քիւթաֆէսի, ֆէվզ
էլ ատէ սուրէթտէ, վէ Լիւհիլէր օգուհադ
վէսիլէսիլէ Սինավուհարը ալզպ գապա է-
հալիլի գանտըրպ թէլիլի իտէրէք, վէ տի-
նիմիզ թէլէթտէ տիր տէյու էնտիշէ վէ
գօրգուլար, վէ թէվզատը շէրիֆ իւզէրինտէ
նէմիլէր վիրէրէք, շու պապտէ Օաթը հազ-
րէթի շահանէյէ արզուհալէր թագսիմ իթ-
մէք իւզրէ բէյլէր վէ իմզալար ալըրար, վէ

Ֆէրտապը ճիւմա կիւն, էկէր միւպալադա
Եօգ իսէ, պիր չօգ պապ թագըմը էհալիլի
շարապլար իլիրտիքտէն պաշա, էրքէք, գա-
տին վէ չօճուգլարա վարընճայա գատար բա-
րալար տաղըտարադ (էմսալին պիլգտէ կէօր-
տիւ իտիք . . .)
բէք չօգ քէսանը «տին ու մէզհէպիմիզ թէհ-
լիթտէ տիր» ալէթիլէ (բուհանի կիւրու-
հունուն էն պիւյիւք ալէթի տիր) թահրէք
իտիպ, վէ Եէվմի մէպուրտէ իսէ, Օաթը
հազոթէթի իսիլաֆէթրէնահանին Լիւպա Սու-
թան թարաֆընա պիլմէթի շահանէլէրինտէ
շիտիպ, վէ Եօյլէ բիւր իգպալ պիր թէսաաիլֆ
զմննոտ գալպէն շազ ու մէսուր օլարադ,
պիլնէրէք հէր ճիւստէն ճէմիլյէթի տալարա,
բէնճէրէլէրէ չօգարտըդտան, վէ իսկէլէրէ
տէօքթէք չաղըրըպ պաղըրըմալարըն մու-
ճալ օլտուղուտան պաշա, պահրէն վէ պէր-
րէն, մէքթում խախամլար մահպէտտէն իսէլա-
սիլյէթինտէ տայիր պիր գազ գըթա տախի,
Օաթը հազոթէթի շահանէյէ արզուհալար
թագսիմ իտէրէթ, վէ Օաթը հազոթէթի թագ-
տարիլէրինտէ ինայէթի պիլպալէրինտէ էսէրին-
տէն օլարադ տախի, անինտէ ֆէրմանը շա-
հանէ պուրուհալէրինտէ մէքթում խախամ մահ-
պէտտէն իսէլա օլուհունը, վէ շու սուրէթլէ
րահաթ ու ասայիլ իտէն իտէր:

Շու գըլ ու գալ էնանընտա, պապը ա-
տապա մուղայիր հարաքէթլէր իրթիքեապ
օլուհարադ, էվլէր պասըլըպ վէ հազարէթլէր
օլուհտուղու տախի իլիտիլմէքտէ տիր:

Լէհուտիլէրին ճահիլ թագըմըն միւսիւ
Գամանտօն ալէյինտէ գալըրըմալարըն պու-
տէօրտիւնճիւ տէֆասը օլտուղուտան, իլք
տէֆալար կիպի պու տէֆա տախի, սօնրա-
տան շու խալարեալ կիւրուհանի կիտիպ միւ-
մայիլէյն ճէնայլէրինտէն աֆվիլզ տիլէյէ-
ճէլէրի մէմուլ օլուհադտէ տիր:

Պիլզ զանն իտէրիզ քի, պու կիւրիւլթիւ-
լէրի պայիս օլան խախամլարըն պաշըճա նի-
յէթի 3 մատտէ տիր, Եանի 1. միլէթ մէճ-
լիսինտէ տաղըմալար, 2. զաղէթանըն գարան-
մալար, 3. միւսիւ Գամանտօնուն միլէթ իշ-
լէրինտէ գարըմալար. հալ պու քի, իլէրու-
տէ վէ տիրայէթլու խախամլարըն, վէ էհա-
լիտէն վէ տէլիքանլարտան լուսաւորեալ
թագըմընըն քէնտիքսի, հէր նէ գատար ազ-
լըք իսէլէր տէ, խախամ պաշը հազոթէթլէրի
տախի պէրապէրլէրինտէ օլտուղարըն հալտէ,
միլէթին մէֆաթաթը հազրգասընը բան-
տիւլէնտիւլէրինտէն պուրուհուն մուղայիրին
իտտաա իթմէքտէ տիրէր:

Լիլէր Եալան տէյիլ իսէ, խախամլար
տիւնթի կիւն, ֆիրի բաշատաքի մէթէպի
տախի թէվզըթ իթտիրմիլէր տիր:

Ե. Օ. Գ. Ե. Յ. Ե.

Իշթէ 163 նիւմէրօլու Սիւնատիլիգտէ
զիւրինտէ կէստիկիմիզ պիր մէթմուպու պու տէ-
ֆա սիլիլէ պէյան իտէրիզ:

Սիլայէթլու միւլէլիֆի Սիւնատիլի Լիւ-
ճիլաս:

Սիւնատիլիգին 146 ընճը նիւսիւսիլէ նէշը

Իթտիրտիլիմիզ պաղը միւթաալարադա գարըն,
Սէր նամ բիսալէնին 21 ինճի նիւսիւսիլտէ
օգուհան պաղը ճէվապլար պայիս էսէֆ ու
թէհալիւպիմիզտէն պուրուհունը տուր. զիւրա,
Սէրին բիլայէթլու միւլէլիֆին էօյլէ Եազ-
տըլարընը Եանլըլ անլայարադ, Եախօտ հէր
չի պատ ապատ պիր ճէվապ վիրէպիլմէք նի-
յէթիլէ, լուղէթլէրի վէ մանալարըն չէթիշ-
տիրէրէք, վէ պիր պիրինի թուլթալ ճէ-
վալար իլէ, ուզուհ ուզուհ քարողար Եազ-
մայա մէճպուր օլմայա իրթիքեապ իտէրէք,
33 կիւն սօնրա ճէվապ վիրմէյէ չօգըմա-
լարը, կէրչի պիլիմ իլին հիւ պիր գարարը
պատի օլմամըլ իսէտէ, Երեւելեան թէթթ-
րօնուն պօղըլմուլ նամուսունու թամիր իթ-
մէք արզուլէրինտէտէ բէք կէճ գալըրըլար
տիր:

Սէրին միւլէլիֆի Երեւելեան թէթթրօնուն
թէսահուպունա տայիր, շիմիլէ գատար հիւ
պիր շէյ Եազմայրպ, վէ Ժիւ Պլաւն մասալ-
լարըլա սահիֆէլէրինտէ տօլտուրմադտէ ի-
քէն, թէմամ թէթթրօլարըն թաթիլ իթմէսի
Եազալաշտըգտան սօնրա, էօյլէ պիրտէն պի-
րէ 6 սահիֆէտէն զիլատէ պիր պահս Եազ-
մայա չօգըմալար տիգըթ օլուհտուղու
թագտիրտէ, պիլիմ միւթաալարըմընըն
Եանլըլ օլարադ պիլզաթ քէնտի զամիրինտէ
թագուհտուղուտան, Եանի Երեւելեան թէ-
թթրօն Տիւրքիսթիւնուն կիւյա հազգըրզ
Եէրտէ թաշանտընըն աճըրընտան, քէնտու-
քէնտույէ էօյլէ պիր թէսահուպ պահս Եազ-
մայա չօգմալար շիւպհէլի կէօրիւսիլիւն-
տէն, նամուսլարըն վիգայէ իթմէքտէ օլ-
տուղու զալթարըն, թէվիլգիլէ չար նաշար
գալէմի էլինտէ ալզպ, վէ քէյֆիլէթի հալտէն
Իսէ լայըրըլա մալիւմաթ օլմաարընտան,
իլիթտիլինտէ ինանարադ, հազգըրզ պիր տա-
վայա ալօղաթ օլմուլ տուր տէյու գըյաս
իթմէմիզէ սէպէպիլյէթ վիրմէքտէ տիր. ֆէ-
գաթ, պու տա պիր ճիւնհա տէյիլ տիր,
իսթէր քէնտիլիլինտէն Եազըն, իսթէր պաշ-
գալը Եազըրըն պիլիմ իլին իթիսի պիր տիր,
պիլզ անճադ մէսուլիլյէթի իւզէրինտէ ալանա
պազմայա մէճպուր օլտուղուհալտան, իրա-
յէթլու միւլէլիֆին Եազտըլարըն պիրադ
թէթթիլ իտէլիմ: Պիլիմ փետուրա 21 տէ,
Երեւելեան թէթթրօն հազգընտա Եազտըլարը
մէթթուպտա, տիգըթաթէ շայան պիր գազ
գուհտուրլար պէյան օլուհունը իտի. հալպու-
քի, Սէր օլ ուզուհ պահս իլինտէ, օլ գու-
սուրլարըն տալա զիւրին կէլմէմիշ տիր, տէմէք
տիր քի, անլէրի թագըմըլա գապուլ իթ-
միշ տիր:

Սէր քէնտի պահսընտա անճադ իթի միւթա-
լաալըն ճէրհ իթմէյէ չալըլըլտուր, Եանի պի-
րինճիսի, միւլէլիֆիլէրին վէ միւլթէրմիլէրին
թէրիլի ու թէվիլգի, թէթթրօլարտան պէք-
լէնիլմէլի իմիշ, չիւնթի, Լապրօնի Եր Կիւ-
րէնալիլիլէ ճէթալան չէ, իմիշ. օլուհունըլա-
րըն մէմուլիլիլէթի զմնընտա արզու վէ գայ-
րէթ օլուհադ, թէթթրօլարտան պէթլէնիլ-
մէլիլ իմիշ, չիւնթի, Լապրօնի Եր Կիւրէնա-
լիլիլէ ուսուհալտան իլիլիլիլիլիլ չէ, իմիշ.
վէ իլիլ մուսիլիլիլ իլէրուլէմէսի, թէթթրօ-
լարըն նիլիլիլ մէրզուպէսինտէն օլմամալը ի-

